

Mealcilik Kavramı Üzerine

Mealcilik konusunda aydınlatıcı bir yazı olarak Üveys Akı Hoca Efendi tarafından eklenen yazıda, konuya hem luğâvî açıdan yaklaşılrken, hem de kasıt ile fiil arasındaki farka değiniliyor. Bu kolay okunabilir, kolay anlaşılabilir yazı ile belki de günümüzde mealcilik kavramına bakışınız derinleşecektir.

Mealcilik Nedir?

Bizim “Mealcilik” ile kastımız; “Kur’ân âyetlerini Türkçeden veya başka bir dilden okuyup anlamaya çalışmak” değildir. Lugata baktığımızda, “Meal” lafzı karşılığında; “Mefhum (mânâdan zihnînin algıladığı şey)” yazdığını görüyoruz. İşte biz, “Mealcilik” derken bu mefhumculuk üzerinden bir tanımlama yapıyoruz.

Arapça bilerseniz ve Kur’ân’ı Kerîmi yalın olarak Arapça aslından dahî okuyup anlasanız, Peygamber ve Ashabı’ndan nakiller ışığında, Onlar gibi anlamaya gayret etmeyip, doğru veyâ yanlış sırf kendi zihninizde oluşan mânâyâ Allah’ın kesin murâdı yüklemesi yapıyor, yalnız bu meallendirmeniz ile amel etme ve îtikad belirleme gayretine giriyorsanız, tâbi olduğunuz şeyin Kur’an olmayıp, sâdece kendi anlamlandırmanız, yâni kendi Meâliniz olduğunu da bilmeniz gerekir ki; biz de işte bu durumu tanımlayabilmek için “Mealcilik” tâbirini kullanıyoruz.

Meâlin Meâlciliği

Şâyet Arapça bilmeyip Türkçe Kur’an meâli okuyarak onun üzerinden Kur’ân’ı Kerîme şahsî mânâ yüklemeleri yapıyor ve sırf bu şekilde kendinize has bir Din algısı inşâ ederek, herkesi, her görüş ve mezhebi, en mühîmi de hadisleri değerlendirmede yalın olarak bu nefsî Kur’an algılarınızı mutlak ölçü kabul ediyorsanız, işte buna da “Meâlin de mealciliği” diyebiliriz. Yâni bu noktada, anlayanın anladığından anlamaya çalışıp, anladığınız bu mefhumlarda “Allah’ın Kitâbı Kuran-ı Kerîm” ismini vermek ve kendi algılarınıza Kur’ân’ın sıfatlarını yüklemek gibi bir durum meydana gelmektedir..!

Hadisler içinde elbetteki aynı durum söz konusu olabilir. Ancak biz bu gibi durumlar oluşmaması için, kuru mealcilik yerine, hadis şerhlerine mürâcât ve işin ehli müfessirlerin tefsirlerinden istifâde ederek, Nass’larda Allah ve Resulünün Murâdının ne olduğunu en doğru biçimde anlamaya gayret ediyoruz.

Tüm bu detaylı araştırma ve çabalarımıza rağmen, yine de bir çok yerde yanılma payı bırakarak, ortaya çıkan neticeye “Allah’ın kesin murâdı şudur” veya “Peygamberimizin kastı kesinlikle budur” şeklinde bir iddiâ sahibi olmamaya da gayret ediyoruz.